

ESPERANTOLEHTI

Esperanta Finnlando ♦ Esperantobladet ♦ helmikuu ♦ februaro ♦ 1/2016

ESPERANTO
Reilua viestintää
Räittns Kommunikation

Vintraj Tagoj 2016 en Hämeenlinna, p. 6–11

♦ Baza morfemlisto – historio kaj sekvoj, p. 12–15

♦ Librokollektio de ELFI, p. 18 ♦ Donaco de la paŝtista knabineto, p. 20

ESPERANTOLEHTI

Esperanta Finnlando ♦ Esperantobladet

ISSN: 0787-8206

Kielipoliittinen kulttuurilehti. Suomen Esperantoliitto ry:n äänenkannattaja.
Språkpolitisk kulturtidskrift. Organ för Esperantoförbundet i Finland.
Kultura periodaĵo lingvopolitika. Organo de Esperanto-Asocio de Finnlando.
Perustettu/Grundad/Fondita 1918. Esperantolehti ekde/från 1989 lähtien.
Esperanta Finnlando 1918–23, 1948–53, 1959–1987.
Ilmestyy viisi kertaa vuodessa. Utkommer fem gånger i året. Aperas kvinfoje jare.

Toimitusryhmä/Redaktionsgrupp/Redakta grupo: ✉ eafgazeto@esperanto.fi
Päätoimittaja/Chefredaktör/Cefredaktoro: *Robert Bogenschneider*
Rusthollintie 6 C 10, 28430 Pori ✉ robog@gmx.de
Taitto/Layout/Enpaĝigo: *Maj-Lis Krouvi* ✉ maj-lis@maisanjapa.info
Vastaava toimittaja/Ansvarig redaktör/Respondeca redaktoro: *Tuomo Grundström*

Tilauhinta/Prenumerationspris/Abonprezo: 25 €/vuosi/år/jaro
Jäsenhinnat: katso jäsenjärjestöt-sivu/ Por membroj: rigardu antaŭlastan paĝon

Tilaukset, osoitteenmuutokset/Abonoj, adresŝanĝoj:
Suomen Esperantoliitto, Siltasaarekatu 15 C 65, 00530 Helsinki.
☎ 044 264 2742 ✉ eaf@esperanto.fi

Prenumerationer, adressförändringar: EAF, Broholmsgatan 15 C 65, 00530 Helsingfors.
Pankkitili/Bankkonto: FI82 5721 1520 2859 38 OKOYFIHH.

Julkaisija/Utgivare/Eldonanto: Suomen Esperantoliitto ry – Esperanto-Asocio de Finnlando.
Painosmäärä/Upplaga/Eldonkvanto: 300

Kansi/Pärm/Kovrile: Orienta dancogruppo *Tanssin lumo* (Ĉarmo de dancado), Foto: Marjatta Niemi

Esperanto-Asocio de Finnlando ♦ Suomen Esperantoliitto ry

Fondita/Perustettu/Grundad: 1907

Prezidanto/Puheenjohtaja/Ordförande: *Tuomo Grundström*
Anundilankatu 3, 26100 Rauma. ☎ 0440 199 766 ✉ eafprezidanto@esperanto.fi

Vicprezidanto/Varapuheenjohtaja/Vice ordförande: *Päivi Saarinen*
Ruorimiehenkatu 5 C 23, 02320 Espoo. ☎ (09) 813 3217 ✉ paivi.saarinen@iki.fi

Sekretario/Sihtööri/Sekreterare: *Tiina Oittinen*
Puutarhakatu 26 A 11, 20100 Turku. ☎ 050 549 4709 ✉ eafsekretario@esperanto.fi

Aliaj estraranoj / Hallituksen muut jäsenet / Övriga styrelsemedlemmar:
Robert Bogenschneider, Rusthollintie 6 as. 10, 28430 Pori. ☎ 040 352 4685 ✉ robog@gmx.de
Tiina Kosunen, Viittakorpi 2 D 22, 02280 Espoo. ☎ 044 576 3314 ✉ tiina.kosunen945@gmail.com
Arja Kuhanen, Saratie 2, 31300 Tammela. ✉ arja.kuhanen@netti.fi
Paula Niinikorpi, Rusthollintie 6 as. 10, 28430 Pori. ☎ 040 527 4821 ✉ paula.niinikorpi@gmail.com

Vicestraranoj/Varajäsenet/Suppleanter:
Tapani Aarne, Epilänkatu 41 E 7, 33270 Tampere. ☎ 050 524 5823 ✉ tapani.aarne@mbnet.fi
Börje Eriksson, Erkontie 24 C 11, 16300 Orimattila. ☎ 040 779 3487 ✉ esperarto@phnet.fi
Tuomas Latva-Pirilä, Ratakatu 6 as. 12, 96100 Rovaniemi. ☎ 0400 702 816 ✉ tuomas.latva-pirila@suomi24.fi

Kasisto/Rahastonhoitaja/Kassör: *Tiina Kosunen*
Viittakorpi 2 D 22, 02280 Espoo. ☎ 044 576 3314 ✉ eafkasisto@esperanto.fi
Pankkitili/Bankkonto (EAF): FI82 5721 1520 2859 38 OKOYFIHH.

Peranto de UEA / Maksut UEA:lle / Betalningar till UEA:
FI66 8000 2005 9953 69 DABAFIHH (UEA/EAF Päivi Saarinen)
Adreso ĉe la EAF-oficejo. / Käytä Suomen Esperantoliiton toimiston osoitetta.

Oficejo/Toimisto/Kontor: Siltasaarekatu 15 C 65, 00530 Helsinki, avoinna tiistaisin klo 17–19.
☎ 044 264 2742 (puh.vastaaaja/respondilo). Malfermita: marde 17–19-a horo ✉ eaf@esperanto.fi

Internet: www.esperanto.fi ♦ www.facebook.com/Finnlando ♦ Twitter: @finnlando aŭ twitter.com/#!/finnlando

Kansainvälinen äidinkielen päivä 21. helmikuuta

21.2.1952 poliisi ampui itäisen Pakistanin (nykyisen Bangladešin) Dhakassa useita mieltään osoittavia opiskelijoita, jotka vaativat äidinkieltensä bengalin tunnustamista. Pakistanin hallitus aikoi kieltää bengalin käytön maan virallisen kielen urdun hyväksi.

Sellaista on tapahtunut aina, kaikkialla ja eri tavoin. Viime vuonna Alankomaiden parlamentin ylähuone hyväksyi 29.9. suunnitelman lisätä peruskoulujen opetuksen englanninkielistä osuutta enimmillään 50 prosenttiin.

Niin viisikymmenluvun Pakistanissa kuin nykyajan Euroopassa ajatus on sama: heikompi hiljaa, ja jos puheenvuoroa tahdot, pidä se minun kielelläni. Professori Kenneth L. Hale (1934–2001), Yhdysvaltain huomattavimpia kielentutkijoita, Noam Chomskyn työtoveri, on lausunut: ”Kun kieli sammuu, menetetään valtava älyllinen rikkaus, ikään kuin pommi tuhoaisi Louvren.”

Paitsi yhteiskunnallisesti, äidinkielten syrjiminen ja niitten sammuminen vaikuttaa koko elonkehään. Kielellisen moninaisuuden menetyksestä seuraa sellaisia kulttuurimenetyksiä, jotka heikentävät oleellisesti kestäväen kehityksen mahdollisuuksia (YK:n 64. järjestökongressi, Bonn 2011).

YK julisti helmikuun 21. päivän kansainväliseksi äidinkielen päiväksi 17.11.1999. Vuonna 2007 YK:n yleiskokous kehotti jäsenvaltioita ”edistämään kaikkien maailman kansojen käyttämien kielten säilymistä ja suojelua” julistaen vuoden 2008 kansainväliseksi kielten vuodeksi. Unesco on julkaissut julistuksen mm. esperantoksi.

Yhteiskieli, suunnitelmakieli esperanton ja esperantistien järjestöjen suhde äidinkielen päivään ja kielten suojeluun on tarjota tasa-arvoista kaksi- tai monikielisyyttä, joka takaa jokai-

selle oikeuden omaan kieleensä samalla kun se tarjoaa kansainväliseen viestintään reilun, kaikille yhtä yhteisen ratkaisun. Sellainen ratkaisu ei uhkaa minäkään kieliyhteisön kehitystä, kuten on todennut mm. Vigdis Finnbógaðottir, Islannin presidentti v. 1980–96.

Esperanton puhujat ja puoltajat ovat ihmisiä ja kansalaisjärjestöjä, eivät valtioita, talousjärjestelmiä eikä sotilasmahteja. Esperantoliikkeen päämääränä on reilu kansainvälinen viestintä ja kansallisuuksien, kulttuurien ja ihmisyyhteisöjen tasa-arvoiset suhteet. Siksi mm. Esperanton maailmanliitto (Universala Esperanto-Asocio) ja sen jäsenjärjestö Suomen Esperantoliitto (katso www.esperanto.fi) kehottavat kaikkia juhlimaan helmikuun 21:tä oman kielen päivänä.

Tässä olen mukaillut UEA:n kiertoartikkelia. Se ja äidinkielen päivän juliste on myös Esperantoliiton kotisivulla ja sieltä vapaasti otettavissa ja julkaistavissa. Etsin myös suomalaisten tahojen äidinkielen päivän kannanottoja, mutta niitä en löytänyt. Varmaan se monin paikoin huomioidaan ja sille omistetaan ajatuksia. Meillä suomalaisilla on siihen paljon aihetta: olemme kaksikielinen valtio ja meillä on yksikielisiä kuntia, joissa uusien, vain parin vuosikymmenen mittaan saapuneiden vieraskielisten lukumäärä jo ylittää monen kaksikielisen kunnan vähemmistökielisten osuuden. Se asetelma meidän on kohdattava yhtä kunnioittavasti kuin olemme onnistuneet – ei aina itsestään selvästi! – kunnioittamaan vanhoja ”vähemmistöjäme”.

Tuomo Grundström

Kansainvälinen
**ÄIDIN-
KIELEN
PÄIVÄ**
21. helmikuuta 2016

Kansainvälinen kieli *esperanto* kunnioittaa ja tukee maailman kielellistä ja kulttuurista monimuotoisuutta.

Kielistä: www.lingvo.info Kansainvälisestä viestinnästä: www.esperanto.net | www.uea.org

Yhteistyökummit
YLE:n ja Unescon
kanssa

Internationella
**MODERSMÅLS
DAGEN**
21:a februari 2016

Det internationella språket *esperanto* respekterar och stöder språklig och kulturell mångfald i hela världen

Om språk: www.lingvo.info Om interkulturell kommunikation: www.esperanto.net | www.uea.org

I officiella
relationer med FN
och Unesco

Esperanto-societo Antaŭen informas

Antaŭen havis siajn elekto- kaj estrarkunvenojn la 23-an de Novembro. Estraranoj por la jaro 2016 estos jenaj:

- *Tapani Aarne*, prezidanto, kasisto
- *Veli Hämäläinen*, vicprezidanto
- *Sylvia Hämäläinen*, sekretario
- *Pentti Järvinen*, estrarano
- Vicestaranoj: *Terhi Laaksonen*, *Marjatta Ström* kaj *Markus Sunela*.
- Agadkontrolantoj: *Jukka Laaksonen* kaj vice *Anja Karkiainen*.

Eventoj en la jaro 2016 en la klubejo "Nesto":

- 8.2. je la 17.00: Februara vespero
- 17.2., 2.3., ... je la 11.30: Esperanto-klubo
- 22.2. je la 17.00: Jarkunveno
- 7.3. je la 17.00: Marta vespero
- 4.4. ja la 17.00: Aprila vespero

Bv. vidi precize pri temoj de vesperoj ktp. ĉe la retejo de Antaŭen:

www.esperanto.fi/tampere/Ohjelma

Esperanta Finnlando por 2016 – Esperantolehti vuodelle 2016

Memoru renovigi vian abonon de nia enlanda gazeto *Esperanta Finnlando*. Eblas aboni tra via membroasocio same kiel lastjare. La jarkunveno de Esperanto-Asocio de Finnlando 12.3.2016 en *Hämeenlinna* konfirmos la membrokotizojn de la individuaj membroj kaj de la subtena asocio *Societo Nino Runeberg*. La estraro de EAF ne proponos al la jarkunveno altiĝon de la kotizoj.

Se vi estas individua membro de Esperanto-Asocio de Finnlando (EAF):

- Esperantolehti/Esperantobladet/Esperanta Finnlando estas inkluzivita en la membrokotizo, 22 €.
- Kiuj estis membroj lastjare, ricevos de la kassisto leteron kun pagilo kaj referencnumero.
- Nova membro: informu vian nomon kaj adreson al EAF (kontakttinformoj en la paĝo 2).
- La membrokotizo de la subtena asocio *Societo Nino Runeberg* estas 44 €. La estraro antaŭdankas pro via subteno.

Se vi estas membro de iu membroasocio de EAF (rigardu la liston en la antaŭlasta paĝo):

- Esperantolehti kostas por vi 16 €.
- Pagu al via membroasocio kune kun la membrokotizo laŭ la instrukcioj de via asocio.

Se vi deziras fari donacabonon aŭ aboni kromajn gazetojn por via uzo:

- Esperantolehti kostas tiam 25 €.
- Vi povas pagi aŭ rekte al EAF aŭ tra via membroasocio.

NOTU, KE LA NUMERO 2/2016 ESTAS LA LASTA KIUN VI RICEVAS ĈI-JARE SEN REABONO.

Dankon pro via reabono! Ĝuu la legadon!

Muista jatkaa Esperantolehden tilausta vuonna 2016! Jos tilaat lehden jonkin jäsenyhdistyksen kautta, ilmoita siitä yhdistyksellesi samalla kun maksat jäsenmaksun. Liiton vuosikokous 12.3.2016 vahvistaa liiton henkilöjäsenen jäsenmaksun. Liiton hallitus ei ehdota korotusta jäsenmaksuihin.

Suomen Esperantoliiton henkilöjäsen (individua membro):

- Lehtimaksu sisältyy jäsenmaksuun (22 €).
- Viimevuotiset jäsenet saavat muistutuskirjeen ja viitenumeron liiton rahastonhoitajalta.
- Uusi jäsen: ilmoita osoitetietosi liittoon (yhteystiedot lehden sivulla 2).
- Liiton toimintaa voi tukea liittymällä *Nino Runeberg* –seuran jäseneksi (44 €).

Suomen Esperantoliiton jäsenjärjestön jäsen:

- Lehtimaksu on 16 €.
- Jäsenjärjestöjen yhteystiedot ovat takakanen sisäsivulla.
- Maksa lehti omalle jäsenjärjestöllesi yhdessä jäsenmaksun kanssa. Hoida maksu yhdistyksesi ohjeiden mukaisesti eräpäivään mennessä.

Lahjatilaukset ja lisälehdet:

- Lahjatilauksena lehden vuosikerta maksaa 25 €. Lisälehdillä sama hinta.
- Voit maksaa lahja-/lisätilauksen joko liittoon tai jäsenjärjestösi kautta.

HUOMAA, ETTÄ LEHTI NRO 2/2016 ON VIIMEINEN, JONKA LÄHETÄMME TÄNÄ VUONNA, JOS TILAUSTA EI OLE UUDISTETTU.

Kiitos tilauksen uusimisesta! Hyviä lukuhetkiä!

Vintraj Tagoj 2016 en Hämeenlinna – Talvipäivät 2016 Hämeenlinnassa 12.–13.3.2016

Kunvenejo: Komundomo, Kirjastokatu 1
Kokouspaikka: *Kumppanuustalo, Kirjastokatu 1*

**Sur la spuroj de Jean Sibelius en Hämeenlinna,
Jean Sibeliuksen jalanjäljillä Hämeenlinnassa**

PROGRAMO – OHJELMA (ŝanĝoj eblas - *muutokset mahdollisia*)

SABATO / LAUANTAI 12.3.2016

- 9.00–11.00.... Kunvenoj de membroasocioj de EAF laŭ alvokoj (i.a. jarkunsido de ELFI je 10.30).
Suomen Esperantoliiton jäsenjärjestöjen kokouksia (mm. ELFI)
- 11.00–12.30.. Lunĉo proprakoste. *Lounas omatoimisesti*
- 12.30–13.00.. Akceptejo malferma. Libroservo. *Ilmoittautuminen Kumppanuustalossa. Esperanto-tavaroiden myyntipalvelu*
- 13.00–15.00.. Malfermo. Publika prelego pri *Jean Sibelius* ĉefe finnlingve (en aŭditorio de la kunvenejo). *Päivien avaus. Sibelius-aiheinen yleisöluento auditoriossa suomeksi, Kumppanuustalon esittely.*
- 15.00–15.30.. Kafo/teo. *Kahvi/tee.*
- 15.30–17.30.. Jarkunveno de EAF (komence kontrolo de rajtigiloj). *Suomen Esperantoliiton vuosikokous (aluksi valtakirjojen tarkastus)*
- 17.30–18.00.. Libera kunestado, Libroservo. *Vapaata yhdessäoloa. Esperantotavaroiden basaari.*
- 18.00–19.00.. Vesperumo: Orienta dancogrupa *Tanssin lumo* (ĉarmo de dancado) kaj magiisto. *Illanvietossa itämainen tanssiryhmä Tanssin Lumo ja taikuri-esitys.*
- 19.30–21.00.. Vespermanĝo en restoracio *Piparkakkutalo*, Spickuketodomo, laŭ mendoj (proprakoste). *Yhteinen illallinen ravintola Piparkakkutalossa etukäteistilausten mukaan (omakustanteisesti).*

DIMANĈO / SUNNUNTAI 13.3.2016

- 09.30–12.30.. Piedirado sur paŝoj de Jean Sibelius. Kolektado ĉe la ĉefa preĝejo de Hämeenlinna (adreso: Kirkkorinne), rapida vizito en la preĝejo. La piediradon gvidas membroj de la Hämeenlinna-grupo esperante kaj finne. En la fino ĉiĉeronata vizito (esperanta traduko) en la naskiĝdomo de Sibelius, kiu nun estas muzeo. *Kävelykierros hämeenlinnalaisten kanssa Sibeliuksen poluilla – löydä Sibeliuksen elämän tärkeät paikat. Lähtö Hämeenlinnan pääkirkolta (os. Kirkkorinne), lyhyt vierailu kirkossa. Kävelyn lopuksi opastettu kierros Sibeliuksen syntymäkoti -museossa (os. Hallituskatu 11)*
- 12.30–14.00.. Lunĉo en restoracio *Wanha Pankki*, Malnova Banko, en la urbocentro proprakoste (antaŭmendoj). Adiaŭaj vortoj. *Lounas rav. Wanhassa Pankissa (Raatihuoneenkatu 10) omakustanteisesti (etukäteistilaus). Päätössanat.*
- 14.00–..... Bonan hejmenvojaĝon! *Hyvää kotimatkaa!*

Kumppanuustalo

Ĉi-jare la Vintraj Tagoj okazos en la naskiĝurbo de Jean Sibelius. Ni aŭdos pri li en la prelego kaj konatiĝos al la padoj de Janne en liaj junaj jaroj. Sed en la programo estas ankaŭ aliaj aferoj: dum la vesperumo vi vidos kaj interesan dancogrupon kaj junan magiiston (legu pli pri ili en tiu ĉi gazeto). La vespermanĝo sabate kaj la lunĉo dimanĉe okazos en originalaj kaj konataj restoracioj de la urbo. Aliĝu plej eble baldaŭ, la unua limdato estas jam la 20-an de februaro.

*Tämänvuotisilla talvipäivillä tutustumme kansallissäveltäjämme syntymäkaupunkiin Hämeenlinnaan. Kuulemme hänestä luennolla lauantaina ja sunnuntaina kävelemme hänen jalanjäljillään. Talvipäivien ohjelmassa on kuitenkin muutakin kiintoisaa: iltaohjelmassa näemme intialaista tanssia ja taikuutta: lue lisää näistä taiteijoista tästä lehdestä. Sekä lau-
antain illallinen että sunnuntain lounas ovat tunnetuissa hämeenlinalaisissa ravintoloissa. Ilmoittaudu päiville mahdollisimman pian, edullisemmin 20.2. mennessä.*

Tanssin lumo –yhdistys

Hämeenlinnan seudulla toimii Tanssin Lumo -yhdistys, jolla on kaksi esiintyvää ryhmää: itämaisen tanssin ryhmä Habiba ja intialaisen tanssin ryhmä Tamatar. Yhdistyksen tarkoituksena on luoda tanssin iloa ja levittää tanssitetoa etnisistä tansseista ja musiikista. Yhdistys on

ALIĜILO

Mi aliĝas al la Vintraj Tagoj de EAF
12.–13.3.2016 en Hämeenlinna.

Nomo: _____

Adreso: _____

Tel./Ret-adreso: _____

Partoprenkotizo

La kotizo inkluzivas programojn ambaŭtage (ankaŭ muzean viziton) kaj kafon sabate.

39 € . . . . . ĝis 20.2.2016 _____

45 € . . . . . post 20.2.2016 _____

25 € por FEJO-anoj sub 30 jaroj. Infanoj sub 15 jaroj sen aliĝkotizo.

Vespermanĝo sabate en Ravintola Pipar-kakkutalo (ĉ. 30 €): _____

(pago surloke, aliĝu por rezervado de lokoj, ni informos pri menuo)

Lunĉo dimanĉe en Ravintola Wanha Pankki (ĉ. 15 €): _____

(pago surloke, aliĝu por rezervado de lokoj, ni informos pri menuo)

Entute pagenda al la konto de EAF: _____

Pagoj al la konto: Helsingin Osuuspankki
FI82 5721 1520 2859 38.

Bv. uzi la VT-referencnumerojn **4640** (ne skribu aliajn informojn en la pagilo).

Pliaj informoj aŭ deziroj aŭ demandoj:

_____
_____
_____
_____

Bonvolu sendi la aliĝilon al:

Esperanto-Asocio de Finnlando
Siltasaarekatu 15 C 65,
FI-00530 Helsinki.

Retaj aliĝoj tra eafmendoj@esperanto.fi

Bonvenon!

ILMOITTAUTUMISLOMAKE

Ilmoittaudun Suomen Esperantoliiton talvipäiville
12.–13.3.2016 (Kumppanuustalo, Kirjastokatu 1,
Hämeenlinna)

Nimi: _____

Osoite: _____

Puh./sähköposti: _____

Osallistumismaksu

Maksu sisältää viikonlopun ohjelmat (myös
museonkäynnin) sekä kahvin lauantaina.

39 € . . . . . 20.2.2016 asti _____

45 € . . . . . 20.2.2016 jälkeen _____

25 € FEJO:n varsinaisilta jäseniltä. Ilman maksua
alle 15-vuotiaat lapset.

Illallinen lauantaina, Ravintola Piparkakkutalo

(noin 30 €): _____

(maksu paikan päällä, ilmoittaudu paikkamäärää
varten, ilmoitamme menusta erikseen)

Lounas sunnuntaina, Ravintola Wanha Pankki

(noin 15 €): _____

(maksu paikan päällä, ilmoittaudu paikkamäärää
varten, ilmoitamme menusta erikseen)

Maksut yhteensä Suomen Esperantoliiton

tilille: _____

Tilinumero: Helsingin Osuuspankki

FI82 5721 1520 2859 38.

Käytä viitenumeroa **4640** (ei muita tietoja viite-
tai viestikenttään maksun yhteydessä).

Lisätietoja, toivomuksia ja/tai kysymyksiä:

_____
_____
_____

Lähetä lomake osoitteella:

Suomen Esperantoliitto

Siltasaarekatu 15 C 65, FI-00530 Helsinki

tai tiedot sähköpostitse eafmendoj@esperanto.fi

Tervetuloa!

Venontaj

keskittynyt itämaisen ja intialaisen tanssin eri
tyyleihin. Esiintymisiä on hyvin monenlaisissa
tapahtumissa esim. pikkujouluissa, vanhainko-
deissa, seurakunnan tilaisuuksissa, Elo-mes-
suilla, toritapahtumissa ja järjestää myös omia
näytöksiä muiden tanssiryhmien kanssa.

Talvipäivien aikana Hämeenlinnassa meil-
le esiintyy yhdistyksen tanssiryhmä Tamatar ja
näemme intialaista tanssia, Bollywoodia, bhan-
graa ja klassista intialaista tanssia.

Intialainen tanssi

Bollywood-tanssi on kehittynyt pääosin intia-
laisten elokuvien tanssikohtauksista. Bolly-
wood-elokuvia ovat Intian elokuvateollisuuden
tuottamat upeat musikaalit. Elokuvien musiikki
pohjautuu klassiseen intialaiseen musiikkiin,
johon on vähitellen lisätty nykyaikaisempia
elementtejä. Bollywood-tanssi yhdistää ele-
menttejä niin intialaisista kuin länsimaisistakin
tansseista. Se on saanut vaikutteita klassisista
intialaisista tansseista ja intialaisista kansan-

Dancogrupo Tanssin lumo (çarmo de dancado).

tansseista. Vähitellen tanssiin on tullut vaikutteita mm. afrosta, itämaisesta tanssista, nykytanssista, jazzista, discotanssista, hiphopista ja latinalaisista rytmeistä. Bollywood-tanssissa on tunnusomaista eri aikojen ja paikkojen tanssien yhdistely, sekä muinaisten jumaltarinoiden kertominen tanssin keinoin. Tanssia voisi kutsua myös fuusiotanssiksi. Vaikka liikkeet näyttävät kepeiltä ja kauniilta, on tanssi fyysisesti aika vaativaa. Tanssissa on paljon käsiliikkeitä ja samoin myös sellaisia liikkeitä, jotka tuntuvat reisilihaksissa ja pohkeissa. Kehon liikkeillä viestitään erilaisia tunnetiloja, kuten iloisuutta, surullisuutta, pettymystä jne. Usein Bollywood-koreografioihin on liitetty intialaisia kansantanssiosuuksia, joka useimmiten on Bhangraa. Intiassa on siis myös paljon muitakin tanssityylejä kuin Bollywood-tanssi. Jokaisella alueella ja maakunnalla on omanlaisensa tanssityyli. Kansantanssityylit ovat yleensä kepeämpiä ja ne eivät aina ole niin säännönmukaisia kuin klassisen tanssin tyylit, sellainen on esim. Pohjois-Intiasta, Punjabin alueelta peräisin oleva kansantanssi Bhangra, joka on yksi suosituimmista kansantanssityyleistä.

Dancogrupoj de la asocio Tanssin lumo

En vesperumo de la Vintraj Tagoj en Hämeenlinna ni povos ĝui prezentadon de la danca asocio *Tanssin Lumo* (ĉarmo de dancado). La asocio havas du dancogrupojn: la grupo *Habiba* dancas orientajn dancojn kaj la grupo *Tamatar* hindajn dancojn. Ni vidos la grupon *Tamatar*, kiu dancos diversajn hindajn dancojn, i.a. ankaŭ Bollywood-dancojn. La celo de la asocio estas disvastigi scion pri etnaj dancoj kaj muziko, speciale pri diversaj stiloj de orientaj kaj hindaj dancoj, kaj montri la ĝojon de dancado. La grupoj de la asocio dancas en multaj diversaj eventoj, ekzemple en julaj kaj aliaj societaj kaj urbaj festetoj, en maljunulejoj kaj aliaj instancoj. Ili organizas ankaŭ proprajn publikajn aranĝojn kun aliaj dancogrupoj.

Hinda dancoarto

Eble la plej konata dancarto al ni el Barato (Hinda Unio) estas tn. Bollywood-danco, kiu originas de la grandiozaj muzikalaj filmoj produktataj de la loka filmindustrio. La bazo de la filma muziko estas la klasika hinda muziko, kien oni dum la tempoj aldonis modernajn partojn. Bollywood-danco enhavas nuntempe trajtojn ankaŭ el hindaj popoldancoj kaj el okcidentaj dancoj, same kiel el afro, jazo, disko, hiphopo ktp. Tipa al Bollywood-danco estas kombino de dancoj el diversaj tempoj kaj lokoj kaj ankaŭ rakontado dancante pri pratempaj historioj de lokaj diuloj. La movoj aspektas leĝeraj kaj belaj, sed la dancado postulas multe da fortoj. La dancoj enhavas multajn movojn, kiujn oni sentas en diversaj muskoloj de la korpo. La movoj de la korpo montras diversajn sentojn kiel ĝojon, malgajon, trompadon ktp.

En Barato (Hinda Unio) ekzistas multaj diversaj dancartoj. Ĉiu regiono kaj provinco havas sian propran dancstilon. Popoldancoj estas plej ofte pli leĝeraj kaj ne tiel regulaj kiel en la klasika stilo. Unu el la plej popularaj artoj de popoldancoj nomiĝas *Bhangra*, kiu devenas el la regiono de Panĝabio.

Nuori taikuri Torsti

Hämeenlinnan Lyseon oppilas Torsti Toivonen on harrastanut taikatempuja joitakin vuosia ja kehittänyt taitojaan jo varsin pitkälle. Hän on koulunut taitojaan sille tasolle, että kaipaajulkisia esitystilaisuuksia, jotta voisi testata tempujensa toimivuutta. Hän on käyttänyt apunaan nettiä ja alan kirjallisuutta. Hänellä on samanikäinen taikuriystävä, jonka kanssa hän on vaihtanut tietoja sekä harjoitellut hänen kanssaan uusia taikuritemppuja. Kumpikin esiintyy erikseen, eikä heillä toistaiseksi ole ollut yhteisesiintymisiä. Vuoden 2015 aikana Torsti esiintyi lukuisille erilaisille ryhmille, pienille ja suurille. Suurin yleisö oli koulun kevätjuhlassa, noin 400 henkeä. Syksyllä hän esiintyi monissa

pikkujouluissa ja muissa vastaavissa tilaisuuksissa. Talvipäivien iltaohjelmassa saamme siis hämmästellä ja ihastella Torstin taikatemppeja.

La juna magiisto Torsti

Torsti Toivonen, studanto en la liceo de Hämeenlinna, praktikas jam dum multaj jaroj magion kiel ŝatokupon. Nun li serĉas eblecojn montri sian talenton al la granda publiko kaj samtempe provi kiel la magiaĵoj funkcias. Li lernis la magion helpe de interreto kaj faka literaturo. Li havas samaĝan amikon, kun kiu li interŝanĝas sciojn pri la fako kaj praktikas novajn magiaĵojn. Komunan eventon ili tamen ne ankoraŭ havis. Dum la jaro 2015 Torsti prezentis la magion al diversgrandaj grupoj, ekzemple en julaj festetoj kaj similaj aranĝoj. La plej grandan publikon li havis en la printempa festo de la lernejo, ĉ. 400 personoj. En la vesperumo de Vintraj Tagoj ni povos miri kaj admiri la magiaĵojn de Torsti.

Aliĝoj kaj kontaktpersonoj

Vi povas aliĝi aŭ sendante per poŝto la apudan aliĝilon al EAF aŭ retpoŝte al la adreso eafmendoj@esperanto.fi kaj pagante la koncernajn pagojn al la konto de EAF. Memoru uzi la referenc-numeron **4640** sen indiki temon de la pago. Bonvolu noti, ke ne sufiĉas nur sendi la pagon al la konto, ĉar ni bezonas krome scii kiujn programerojn vi partoprenos. Ni mendos la muzean viziton kaj la vespermanĝon sabate kaj lunĉon dimanĉe laŭ aliĝoj (vidu aliĝilon). Pli proksime ni informos pri la pladoj de la menuo. Ĉiu partoprenanto aranĝu kaj pagu mem sian tranoktadon kaj eventualan lunĉon sabate. Ekzistas sufiĉe multaj kaj tranoktaj kaj manĝejoj alternativoj proksime al la kunvenejo, kiu situas en la urbocentro. Hämeenlinna-anoj volonte donos pliajn informojn laŭbezone.

Vi povas demandi koncernajn aferojn de EAF aŭ de la lokaj esperantistoj jene: la oficialaj kunvenejoj: *Tuomo Grundström* (EAF) kaj *Tiina Oittinen*, programaj aferoj: *Tiina Oittinen* (EAF)

Magiisto Torsti.

aŭ *Marjatta Niemi*, monaferoj: *Tiina Kosunen* (EAF), alveno al Hämeenlinna, tranoktado (hoteloj kaj aliaj eblecoj) kaj restoracioj: *Marjatta Niemi* aŭ *Kati Lindell*.

Kontaktinformoj de hämeenlinna-anoj: *Marjatta Niemi*, marjatta.laimani@gmail.com, tel. 050-5678690 kaj *Kati Lindell*, kalendulo@gmail.com, tel. 050 545 7690.

La kontaktoinformojn de funkciuloj de EAF vi trovas sur la paĝo 2.

Pli detalaj informoj pri la programo aperos ankaŭ en la retpaĝo www.esperanto.fi

Ilmoittautuminen ja yhteyshenkilöt

Ilmoittaudu lähettämällä oheinen lomake Suomen Esperantoliittoon tai samat tiedot sähköpostilla osoitteeseen eafmendoj@esperanto.fi sekä maksamalla vastaavat maksut liiton tilille. Muista käyttää viitenumeroa 4640, jonka kanssa ei pidä kirjoittaa muita viite- tai viestitietoja. Huomaa, että pelkkä maksun lähettäminen ei riitä, sillä tarvitaan myös tiedot siitä,

miten olet osallistumassa ohjelmaan. Paikat il-
lalliselle lauantaina ja lounaalle sunnuntaina
varaamme ennakoilmoittautumisen mukaan,
lähempänä päiviä ilmoitamme vielä menuvai-
htoehdot. On myös tarpeen tietää sunnuntaina
museokäynnille osallistuvat, sisäänpääsymaksu
kuuluu ohjelmaan. Majoituksen ja mahdollisen
lounaan lauantaina jokainen järjestää ja mak-
saa erikseen. Hämeenlinnassa on useita majoit-
tus- ja lounaspaikkoja keskustassa sijaitsevan
kokouspaikan läheisyydessä. Paikallisilta yhte-
yshenkilöiltä saat opastusta tarvittaessa.

Talvipäiviin liittyviä asioita voi tiedustella
liiton toimihenkilöiltä tai hämeenlinnalaisilta
seuraavasti: liiton vuosikokous ja muiden ko-
koustien järjestäminen: Tuomo Grundström ja
Tiina Oittinen, ohjelmatedot: Tiina Oittinen

ja Marjatta Niemi, raha-asiat: Tiina Kosunen.
Hämeenlinnaan tuloon, majoittumiseen (hotel-
lit ja muut mahdollisuudet) sekä ruokailuihin
liittyvät asiat: Marjatta Niemi ja Kati Lindell.

Hämeenlinnalaisten yhteystiedot:
Marjatta Niemi, marjatta.laimani@gmail.com,
puh. 050 567 8690 ja Kati Lindell,
kalendulo@gmail.com, puh. 050 545 7690.

Liiton toimihenkilöiden yhteystiedot ovat leh-
den sivulla 2. Tarkempia ohjelmätietoja myös
tiedotusta liiton verkkosivuilla www.esperanto.fi.

**Bonvenon en Hämeenlinna!
Tervetuloa Hämeenlinnaan!**

*Esperanto-Asocio de Finnlando kaj
la esperantogrupo en Hämeenlinna*

Esperanto-societo en Turku informas

Esperanto-societo en Turku (EST) havis la
laŭstatutan jarkunvenon la 31-an de januaro
2016 en la kunvenejo de Civitana instituto de
Aurala.

Elektitaj funkciuloj: *Tiina Oittinen*, prezidan-
to, *Anna-Liisa Ali-Simola*, vicprezidanto, *Leena
Tiusanen*, sekretario, *Paula Niinikorpi*, librote-
nisto, kasisto kaj estrarvicmembro. Aliaj estrar-
membroj: *Paula Harju*, *Anja Launiainen*, *Eeva
Nikoskelainen* kaj *Kari Pyykkö*; vicmembroj
Merja Uotila kaj *Veikko Tikkanen*. Agadkontro-
lantoj: *Orvo Haavisto*, vice *Ilpo Forsström* kaj
honore *Jorma Ahomäki*.

Printempe ni havos kiel kutime la kursojn
marde en la *Civitana Instituto de Aurala*. Merk-
rede ni daŭre kunvenas pli-malpli regule en la
kafejo *Sirius* de la ĉefbiblioteko. Kiel ekskur-
soj estas planitaj vizito en arta muzeo de Turku
kaj same vizitoj al la aliaj urbaj muzeoj. Niaj
esperantlingvaj ĉiĉeronoj gvidas vin. Vidu la
vidindaĵojn en la reta broŝuro sur la paĝo visiturku.fi. Gastoj estas ĉiam bonvenaj.

Informiĝu ĉe EST-anoj pri datoj, kontaktuloj:
sekretario de EST *Leena Tiusanen* (tel. 050 575
7956, leena.tiusanen@elisanet.fi) aŭ al prezi-
danto *Tiina Oittinen* (tiina.oittinen@pp.inet.fi,
tel. 050 549 4709).

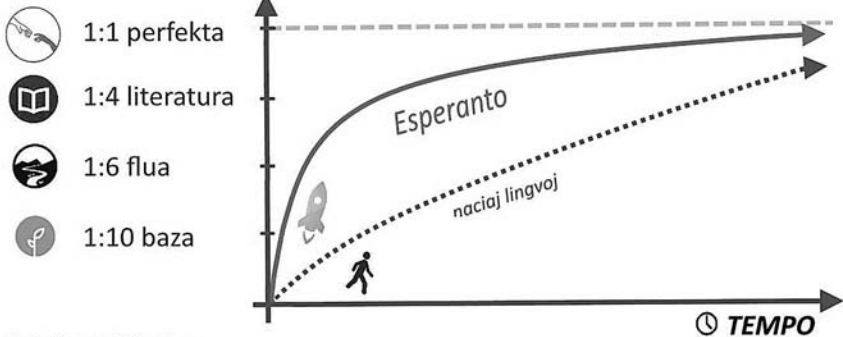
*Turun Esperanto-yhdistyksen hallituksen jä-
senet näet esperantokielisestä osuudesta. Ta-
paamme kevään aikana tiistaisin Auralan
kurssin merkeissä sekä myös lähes viikottain
pääkirjaston kahvila Siriuksessa keskiviikko-
sin noin klo 16.30-17.30. Muita tapaamisia ovat
vierailut yhdistyksen esperantonkielisten op-
paiden kanssa kaupungin eri kohteisiin, mm.
taidemuseoon ja muihin kaupungin museoihin.
Lue kaupungin nähtävyyksistä myös esperan-
toksi nettiesitteestä, joka on visiturku.fi sivulla.
Vierailijat tervetulleita, varmista kuitenkin aika
ja paikka!*

*Lisätietoja joko siht. Leena Tiusaselta, puh.
050 575 7956, leena.tiusanen@elisanet.fi tai
pj Tiina Oittiselta, tiina.oittinen@pp.inet.fi tai
puh. 050 549 4709.*

Baza morfemlisto – historio kaj sekvoj

Tässä artikkelissa kroatialainen Zlatko Tišljar selvittää sanastofrekvenssitutkimustaan. Esperanto on ”helppo” kieli, siinä pääsee alkuun nopeammin kuin muissa kielissä, kuten oheinen käyrä näyttää. ”Täydellistä” ei voi saavuttaa. Oppiaineistojen laatijan avuksi artikkelissa on kursivilla morfeemiluettelot, perustava 454 morfeemia, ”sanasta”, joita ovat myös kielipiilliset alukkeet ja lopukkeet, ja lisäksi 94 sanasen lista. Tällä 548 sanan varastolla pääsee jo pitkälle. -tg

LINGVOKONO

eo.ligilaro.wikia.com

Esperantistoj dekomence daŭre reklamas Esperanton kiel lingvon **facilan**, multoble pli facile lerneblan ol aliaj lingvoj. Kaj ni ĉiuj kiuj lernis ĝin, tre bone tion scias, sed iu vera senduba pruvo ĝis nun ne ekzistas. Samtempe okazas polemikoj, ĉu Esperanto estas vere facila aŭ ne, ĉar ja eblas rapide montri, ke tre bonaj konantoj de Esperanto estas tre malmultaj kaj ke scii Esperanton tiel, ke oni povus legi la plej kvalitan literaturon kaj mem verki altkvalitajn fakajn tekstojn aŭ literaturaĵojn, aŭ por povi bonege traduki, necesas multaj jaroj da lernado. Kie efektive estas la vero?

La vero kaŝiĝas en la simpla pedagogia leĝo, ke lernado de iu ajn materio ne okazas linie (ke investante la saman tempon oni akiras la saman kvanton da scioj, sed eksponenciale, ĉar neniu materio estas plene finlernebla kaj komence oni lernas pli rapide kaj pli sukcese, sed ju pli pro-

funde oni eniras studaĵon, des pli malrapidiĝas ĝia akiro kaj fine la lernotempo tendencas al senfino. La kompleta scio de io ajn ne estas atingebla.

Tio validas por kiu ajn lernendaĵo, sed ĉu similaj scioj kiel akiri lingvojn havas la saman lernkurbiĝon? Ĉu do la eksponenciala kurbiĝo por ke hindeŭopa lernanto lernu la ĉinan aŭ la anglan aŭ por lerni Esperanton estas la sama? Klaras ke ne. Kiel do klarigi la fenomenon de lernfacileco aŭ lernmalfacileco? Per ja jena kurbiĝo:

Efektive aliaj lingvoj ne havas identan kurbiĝon, kiel montras la grafikaĵo. Ĉiu estas iom diferenca, sed la ĉi-supra punktita linio simbolas aliajn lingvojn, ĉar kompare kun Esperanto ili ĉiuj havas similan kurbiĝon al la montrita punktita.

Tio estas proksimuma prezento de la stato. Laŭ ĝi videblas unu esenca fakto: En tempo 1:10 Es-

peranton eblas lerni dekoble pli ol aliajn lingvojn. Ju pli longa la lernotempo, des pli la Esperanto-scio daŭre estas pli alta ol tiu de aliaj lingvoj, sed la diferenco ĉiam estas malpli granda. En la nivelo flua oni scias ne dekoble, sed nur kvaroble pli da Esperanto; en nivelo literatura la tempo sama donas nur duoblan avantaĝon al Esperanto, dum la nivelo **perfekta** egalas: kaj Esperanton kaj aliajn lingvojn komplete kaj perfekte ne eblas lerni, ambaŭ estas same senfine malfacilaj.

En tio kuŝas la respondo al la supre menciitaj polemikoj. Kaj kiajn utilojn ni havas de tiu scio? Povi klarigi la facilecon? Esence jes, sed ne tro evidentmaniere. La baza avantaĝo de tiu scio estas, ke ĝi ebligas decidi laŭ kiuj ŝtupoj oni lernu Esperanton por ke ĝia facilecavantaĝo estu sendube klara al la lernanto kaj sekve motiviga. Al ĉiu ĝi tuj diras, ke dekoble pli facila ĝi estas **nur** en tre komenca scioŝtupo. Se oni instruas ĝin, la lernantoj vere ege rapide progresos kaj povos uzi tiun komencajn scion post kelkaj lernotagoj, aŭ en la plej malkonvenaj kondiĉoj post kelkaj semajnoj. Tiu fakto devas konvinki ĉiun suspektanton kaj entuziasmigi lin/ŝin por plua lernado.

Sed pasis 130 jaroj de post la ekzisto de Esperanto kaj la esperantistaj pedagogoj ne komprenis tion kaj neniam klopodis adapti siajn lernolibrojn kaj metodojn al tio. Kvankam jam post dudeko da jaroj iuj skribis pri tio kaj la unua kiu klare esprimis tion estis *Kalman Kalocsay* en "Lingvo – stilo – formo" 1931:

"Devas ekzisti limita vortprovizo, la trunko de la lingvo. Ĉiu, kiu volas uzi la lingvon nur por ĉiutagaj bezonoj, devas koni ĉi tiun lingvo-trunkon, sed ne bezonas nepre koni pli multe. Ĉiu, kiu volas esti certa pri tio, ke oni lin komprenos, devas uzi nur ĉi tiun trunkan vortprovizon, alie li riskas miskomprenon. Sekve, ĉiuj lernolibroj devas enhavi ĉi tiun vortprovizon, sed nenion pli."

Sed malgraŭ tio, neniu esence okupiĝis pri tiu problemo kun la celo difini, kio estas lernelementoj por tiu ĉi unua nivelo: kiujn vortojn kaj gramatikon oni lernu por akiri nur tiun scion, kiu ebligas lingvouzon, sed per minimuma tempoinvesto?

La unuaj kiuj serioze komprenis tiun ĉi problemon estis instruista grupo en Zagrebo fine de la sepdekaj jaroj de la 20-a jarcento. Ili rimarkis, ke instruante al plurcento da infanoj en elementaj lernejoj ili akiris mizerajn rezultojn post duaŭ trijara instruado, praktike tre similajn al tiuj kiujn akiris instruistoj de iu ajn fremdlingvo. Ili eksuspektis, ke la kaŭzo kuŝas en malĝusta lernmaterialo troviĝanta en de ili uzataj lerniloj. Kaj fiksiĝis decido esplori, kiu estas tiu necesa lernenda materialo.

Mi mem tiam studis humanisman informadikon en Zagrebo kaj proponis al mia profesoro fari diplomlaboraĵon pri frekvencmorfemaro de parolata Esperanto kaj li akceptis. Necesis trovi plej ofte uzatajn materialojn en praktika parola uzo de esperantistoj, sed ne temas pri vortofteco – nombradoj de vortoftecoj ekzistis ja ankaŭ antaŭe kaj ne helpis kompreni la problemon. Necesis nombri morfemojn (vortelementojn unuope, ekz: mal-san-ul-aj-o-j-n). En 1979 mi surbendigis dum la Lucerna UK simplajn interparolojn de kongresanoj sur eta magnetofono (60.000 vortan materialon), sed poste transskribis de sur la bendoj paperen ĉirkaŭ 25.000 vortojn. Fine en 1980 kaj 1981 mi transtajpis tiun materialon en la universitatan komputilon, tiel ke mi surdiskigis ĉiujn vortojn laŭ la supra ekzemplo per streketoj, kiuj estis signo por la komputilo, kie estas limo de morfemo kaj kion ĝi nombru. En 1982 mi prezentis mian diplomlaboraĵon kaj ĝiajn konkludojn. La baza konstato estis, ke tiu tuta materialo konsistis el ĉirkaŭ 1.500 diversaj morfemoj, kies unuaj 467 laŭ ofteco kovris 95% de la tuta tekstaro kaj ĉiuj aliaj 1.000 diversaj malpli oftaj morfemoj kovris nur 5% de la paroloj. Kaj la rezulto estis listo de morfemoj laŭ ofteco. Sekve la diplomlaboraĵo donis tion, kion ni serĉis: kiuj bazaj vortelementoj estas nepre lernendaj komence, ke ĉiu povu uzi Esperanton parole post minimuma investo de tempo.

La instruista grupo en Zagrebo, kiun mi gvidis (plus *Spomenka Šimec*, *Roger Imbert* kaj *Ivica Špoljarec* kun posta helpo ankaŭ de *Tibor Sekelj*) ellaboris 12-lecionan lernolibron, en kiu estis

distribuitaj tiuj 467 morfemoj kaj la novan metodon oni poste nomis la *Zagreba Metodo*, uzata nun jam pli ol tridek jarojn kaj adoptita al kvardeko da mondaj lingvoj. Tamen, ĝeneralan aprobon la metodo ne atingis inter la esperantistaro, ĉar la pedagogoj simple ne volis agnoski, ke tio estas esenca por la komencantoj kaj ĉiu plu faris lernolibrojn laŭ la propra gusto kaj intuicio.

Similan esploron neniam iu ajn poste entreprenis. Vortojn oni nombris multfoje kaj aperis diversaj esploroj – la plej lasta estas tiu de d-rino *Sabine Fiedler* en 2014, kiu prezentas la vortoftecon de Esperanto el skribitaj tekstoj je plurmiliono korpuso (www.univerlag-leipzig.de/catalog/article/1593-Frequency_Dictionary_Esperanto). Sed fine en 2015 sinjoro *Raymond Gerard* el Belgio (*Remuŝ*) evoluigis softvaron kiu bonege, kun tre minimuma erarkvanto ebligis aŭtomate nombri morfemojn komputile en esperantaj tekstoj. Tio ebligis realigi esplorojn kompareblajn kun tiu mia el 1982. Kaj post pluraj komparoj ene de diversaj tekstoj unue nia duopo akiris bazan morfemliston, kiu ekestis el kombino de mia listo kaj frekvenclistoj de porinfanaj similgrandaj libroj kiel ekz. la romaneto de *Exupery*, »La Eta Princo«, do tekstoj skribitaj. Tiun bazan morfemliston ni publikigis en la aŭgusta numero de *Eŭropa Bulteno* (www.europo.eu/eo/documentloader.php?id=439&filename=eb-151-2015-08.pdf) kaj ĝi konsistas el 445 morfemoj. Tamen por atingi la finan bazan liston, ni decidis esplori enorman skribitan tekstaron kaj kompari ĝiajn rezultojn kun ĉi tiu baza listo. Sinjoro Remuŝ elektis 49 prozajn librojn kun 2.017.652 da vortoj kaj komputile analizis la morfemojn en tiu tekstaro. Tiu materialo konsistis el 16.653 diversaj morfemoj (bazaj vorteroj), sed tre simile kiel en niaj antaŭaj kaj mia esploro 95% de la tuta korpuso estis kovritaj de nur 412 plej oftaj morfemoj kaj ĉiuj aliaj pli ol 16.000 malpli ofte uzataj morfemoj kovris nur 5% de la korpuso.

Troviĝis iom da diferenco, ĉar inter tiuj proksimume 450 plej oftaj morfemoj de la grandega skribita tekstaro troviĝis 94 eroj, kiuj ne troviĝas en la baza listo. Sed el inter ili 68 jam enestas en

la Zagrebmetoda lernolibro. Sekve ni nun povas aŭtoritate kaj baze de vere detalaj esploroj fari la jenan konkludon:

Konsiderante ĉefe la bezonon de parola uzo ekzistas baza morfemlisto kovranta 95% de la tekstaro necesa, kiun ni plu konsideras **tre elementa Baza Listo** por krei kiun ajn lernolibron por komencantoj kaj ĝi estu rekomendaĵo por ĉiuj kreantoj de novaj lerniloj. Jen ĝi:

a ad afer ag ajn akcept aktiv akv al ali almenaŭ alt am amas amik an ankaŭ ankoraŭ anstataŭ ant antaŭ apart aper ar aranĝ art as aspekt at atent atent ating aĉ aĉet aj aŭ aŭd aŭskult baldaŭ bedaŭr bel bezon bon cel cent centr cert ĉambro ĉar ĉe ĉef ĉi ĉiam ĉirkaŭ ĉiu ĉu da dank daŭr de decid dek dekstr demand dev dezir dimanĉ dir dis divers do dom don dorm du dum e ebl ec edz eg ej ek ekskurs ekster ekzempl ekzist el elekt em en er esper est estr et eĉ eŭrop facil fakt fal famili far fart feliĉ ferm fin flank foj for forges form fort frat fru funkci gajn ge german grand grav grup gvid ĝeneral ĝi ĝis ĝoj ĝust halt hav hejm help hieraŭ histori hodiaŭ hom hor i ia iam ide ie ig ili imag in ind infan inform instru int inter interes io iom ir is ist it ital iu iĝ j ja jam jar je jen jes jun juĝ jaŭd kaj kant kap kapabl kapt kar kaŝ ke kelk kia kial kiam kie kiel kies kio kiom kiu klar komenc kompren komput kon koncern konsent konsist kontraŭ korp kost kovr kred kresk krom kuir kultur kun kur kutim kvankam kvar kvazaŭ kvin la labor land las last laŭ leg lern leter li liber libr lig lingv lok long loĝ lud lum lund mal man manier mank manĝ mar mard maten mem memor merkred met mez mi mil milion minut mir mon monat mond montr morgaŭ mort mov mult n naci nask naŭ ne neces nek ni nokt nom nov nu numer nun nur o oft ok okaz okcident okul okup ol on oni oni opini ordinari organiz os pag pardon parol part pas patr paŝ pens per perd person pet pied plan plaĉ plej plen pli plor plu plur por port post postul pov poŝ pren preskaŭ pret prezent prezid pri pro problem produkt profesia proksima propon propr prov publik pur radi rajt rakont rapid raport re reg regul renkont respond rest ret ret ricevi rid rigard rilat rimark riĉ romp

*sabat salut sam san sat saĝ sci scienc se sed sekv
semajn sen send sent sep serĉ ses si sid signif
silent simil simpl sinjor sistem skrib sol spert star
strat sub sufiĉ sukces super supr sur ŝajn ŝanĝ
ŝat ŝi ŝir tabl tag tamen tekst tem temp ten tia tial
tiam tie tiel tim tio tiom tiu tra trans tre tri trink
tro trov tuj tut u uj ul um universitat unu urb us
uson util uz valor varm vast ven vend vendred
ver verk vesper veter vetur vi vid vir viv vizit voj
vojaĝ vol vort voĉ zorg*

Tiuj kiuj volas, ke ilia lernolibro enhavu ankaŭ morfemojn ofte uzatajn en skribaj tekstoj, aldonu al ĝi la jenan liston:

*arb, sid, kri, seĝ, kap, ter, ĝoj, kor, lev, knab,
kuŝ, kur, ŝip, pord, vizaĝ, di, fil, turn, moment,
vest, apud, jet, terur, tir, bril, flug, baldaŭ, id,
serv, trankvil, strang, flor, kamp, sun, mont,
ruĝ, subit, salt, lit, profund, son, konduk, kuraĝ,
gaj, fajr, ordon, or, anim, nigr, efektiv, preĝ,
best, blank, permes, ĉeval, brak, hund, bat,
gard, vent, prem, bru, laŭt, bird, ambaŭ, frap,
vok, ŝton, milit, kompat, brul, ĉiel, bord, kaŭz,*

*fenestr, pend, batal, buŝ, etend, kontent, trem,
pec, hel, aĝ, ceter, river, kolor, lign, sek, koler,
popol, fiŝ, sankt, intenc.*

Ĉi tiuj pliaj 94 morfemoj do estu aldonitaj aŭ uzataj en pli supera kurso post la baza. Sed la plej simpla tuja solvo estas por la baza kurso uzi la jam ekzistantan lernolibron de la Zagreba Metodo en kiu enestas ĉiuj morfemoj de la Baza Listo kaj 68 el la aldonajoj, do preskaŭ ĉio el ambaŭ listoj.

Kreantoj de daŭrigaj kursoj (A2 kaj B) principe povas decidi uzi kiujn ajn morfemojn, ĉar en tiuj niveloj ne plu tiom gravas miksi la nivelojn, sed ĉiu el ili povas uzi la frekvencaron de Remuŝ faritan el 2 milionoj da vortoj kun sinsekva ofteclisto de 16.653 morfemoj kaj daŭrigi laŭ la ofteco en tiu listo (ekzemple preni la postajn 500 morfemojn laŭ ofteco. Ĝin vi trovas ĉe: www.remush.be/teksto/ klakante sube al *oftecoj.ods* kaj rigardante la kolumnon E.

Zlatko Tišljar

Lisää kevyitä kosketuksia kieliharrastukseen

Kiitos, Jorma, artikkelistasi (Leĝeraj eroj pri lingva hobiado, Esperantolehti 5/2015, toim.). Neljän käännöskielen tutkielma Kiven romaanista Seitsemän veljestä on mielenkiintoinen juttu. Hämmästyttävintä on, että neljäntenä oli sinulle aivan vieras eestin kieli.

Mieleeni muistui oma kokeiluni vieraillla kielillä, vaikka sitä ei voi verrata edellä mainittuun, kun kysymyksessä oli aina yksi kieli kerrallaan. Ihastuin kanadalaisen kirjailijan Mazo de la Rochen Jalna-sarjaan. Opiskeltuaani muutaman vuoden englantia kahlasin kaikki osat läpi, vaikka en jokaista sanaa ymmärtänytkään. Esperanto auttoi valtavasti ranskan kielen opiskelussa. Neljäntenä vuotena rohkenin tarttua Françoise Saganin teokseen Bonjour tristesse (Tervetuloa ikävä). En katsonut sanakirjaan, jos ymmärsin lausen sisällön. Surullinen, mutta hieno teos. Luen sen pian uudelleen.

Esperantoyhdistyksemme lukupiirissä luimme eräänä vuonna Eduard Vilden teoksen Lak-tisto de Mäeküla. Se on rehevä kuvaus eestiläisestä maalaiselämästä, herraskartanon maitomiehen perheestä. Kannoin muassani sekä suomen- että eestinkielistä kirjaa ja vertailin tekstejä. Olin seurannut radiosta kielikurssia Eesti ring ja luulen, että suomennoksessa on pari virhettä. Eestin kielessä löuna tarkoittaa etelää, mutta se oli käännetty lounaaksi. Toinen kohta on lause, jossa isä näyttää lapsilleen varjokuvia. Lause ”ma säitin lambi parajasse kohta” on suomennettu ”laitan lampaan parhaaseen paikkaan”. Minusta kysymys on lampusta, ei lampaasta. No, eestinkielinen henkilö osaisi varmaan asian ratkaista. Olkoon miten onkin: kielet ovat kiehtovia.

Anna-Liisa Ali-Simola

*Forpasis
Carola Antskog*

El la Panteono de edukado.net

La lasta tago de la jaro 2015 iĝis la lasta tago de la vivo de *Carola Antskog* pro grava malsano.

Carola eklernis Esperanton kune kun sia filino *Anna Ritamäki-Sjöstrand* en la 80-aj jaroj. La nepino, filino de Anna, konatiĝis kun la internacia lingvo kune kun la avino kaj patrino kaj jam partoprenis la Universalan Kongreson en Rejkjaviko kaj Lillo.

Carola Antskog profesie estis instruistino, kaj ŝi estis membro de ELFI, Esperanto-Ligo de Finnlandaj Instruistoj. Ŝi estis elektita ĝia prezidanto en 2001–2008. Dum tiu tempo ŝi aranĝis trifoje en 2004–2006 vojaĝojn de gimnazianoj al Strasburgo dum t.n. Euroscola-tago en la ejo de la Eŭropa Parlamento. Tie la finna grupo havis komunajn programojn kun alilandaj esperantistaj gimnazianoj, kiujn gvidis Carola kaj kiuj nomiĝis Eŭropaj amikeco-Seminarioj. Antaŭ tiuj okazoj Carola ekzercis la lernantojn prepariĝi en la lingvouzo.

La hejmo de Carola estis malnova lernejo. Tie ŝi aranĝis plurajn renkontiĝojn kaj por infanoj kaj lernejanoj kursojn/kursetojn. Ĉar en la konstruaĵo eblis tranokti eĉ por pluraj homoj, Carola gastigis turistajn eksterlandajn buskaravanojn, ofte esperantistajn. Ankaŭ esperantis-toj, kiuj faris preleg- aŭ aliajn vojaĝojn en Finnlando haltis en la suda Finnlando ĉe Carola.

Tra Skolta Esperanto-Ligo Carola disvastigis la scion pri Esperanto eĉ kiel ĝia prezidanto. En la loka gazeto oni povis legi rakontojn pri ekz.

Universalaj Kongresoj kaj multaj eksterlandaj gastoj.

Carola Antskog trapasis la mezan UEA/ILEI-ekzamenon en 1999 kaj la KER-ekzamenon je C1-nivelo (skribe en Finnlando kaj parole en Rejkjaviko) en 2013. Ŝi estis membro de kelkaj lokaj Esperanto-societoj.

Esperanto-Ligo de Finnlandaj Instruistoj kondolencas al Anna kaj ŝia frato kune kun la familioj.

Sylvia Hämäläinen

Salon Esperantoseuralta

Näin siinä sitten kävi. Esperantisteille tuli suru-uutinen: Carola Antskogia ei enää ole. Hänet kutsuttiin elämästä rajan taa. Tapasin Carolan viimeisen kerran Salon sairaalassa. Puhe ei enää luontunut. Hän murehti: "minä olen huono puheenjohtaja." Carola kirjoitti: Matti ja nosti peukalon. Samoin hän nosti peukalon, kun Anna kysyi voimmeko mennä Perniön hoivakotiin Eeroa tapaamaan. Carolan hautajaisissa Kemiössä sain uuden suruviestin. Eero Saari on kaksi päivää sitten kuollut. Salon Esperantoseura on kiitollinen: Carola oli viimevuodesta puheenjohtajamme ja Eero ei koskaan unohtanut esperanto-asiaa.

Matti Wallius

De Esperanto-societo en Turku

Mi ne memoras kiam ni renkontiĝis kun Carola la unuan fojon. Annan mi vidis unue en FEJO-renkonto en Helsinki-regiono kaj baldaŭ evidentiĝis ke ŝi lernis la internacian lingvon kune kun sia patrino. Ambaŭ fariĝis baldaŭ aktivaj membroj de pluraj membroasocioj de EAF. Estis nature, ke ili ofte vizitis ankaŭ en aranĝoj de la Esperanto-societo en Turku. Laŭ peto Carola estis ĉiam preta instrui en niaj kursoj kaj tiel ni kelkfoje invitis ŝin ekzemple al kursoj en Aurala. La lastan fojon ni vidis nin okaze de la 100-a UK en Lille: kiam la karavana buso venis el Kimito, Carola jam sidis tie. Post la vojaĝo ni adiaŭis ĉe mia hejmdomo kaj

la buso kun Carola, Anna kaj Sigrid ekveturis reen al Kimito. La plej lastaj kontaktoj kun ŝi okazis pere de retroŝtoj kaj de telefonaj tekstmesaĝoj: ŝi afable dankis pro nia salutkarto kaj petis ke ni prizorgu ke Salo-anoj venu al la jula festeto. Dankon pro ĉio, kara amikino.

Tiina Oittinen

En la funebra ceremonio la pastro difinis Carola kiel ”bygdens dotter”, filino de la hejmgregiono. Tia ŝi estis. Ŝiaj radikoj estis en la hejma tero kaj gepatra lingvo, siajn branĉojn ŝi etendis al tutmondo kaj Esperanto, montrante al ni kion aspiri, kio valora estas.

Tuomo Grundström

La letero revenis post 50 jaroj

Kelkfoje etaj surprizoj povas esti tre agrablaj. Meze en decembro 2015 mi ricevis el Svislando mian aerograman leteron kun dato de 15.12.1961, adresitan al *István Mórocz*. Li estas kapabla kaj talenta arkivisto kaj grafikisto. Antaŭ duonjarcento nia kunlaboro sukcese evoluis.

István instruis en *Somero* dum la lernojaro 1960–1961. *Juhani Vilkki* varbis lin somere 1960 en Bruselo. Rektoro Joel Vilkki ricevis tre bonan kaj entuziasmigan pedagogon. Paroliga metodo perfekte taŭgis por liaj celoj. La infanoj rapide komencis esprimi sin dum la konversaciaj dialogoj en la klasĉambroj. En iu paŭzo regis forta vento sur la lerneja korto. Knabineto diris: ”Instruisto, viaj haroj dancas.” Bela ekzemplo pri krea esprimkapablo.

Julio Baghy, konata budapeŝta poeto, gvidis la komencajn stud-fazojn de la juna lernanto István. Sekvis mirinda mondo de poeziaj perloj. Post la tumulta jaro 1956 en Hungario nia konata aven-

turema junulo trovis por si novan hejmolandon en Svislando. Sekvis invito al Kanado por labori kiel kunlaboranto en libroeldonejo esperantista. Sapiro al Eŭropo venkis kaj reveno okazis.

Tra pligrandigilo mi atente kontrolis mian propran tekston. Erarojn mi ne trovis. Post dujara studado jam tute kontentige mi uzis la Zamenhofan lingvon. Por atingi tion, ne estas miaj meritoj. Ĉefan rolon ludas la lingvo mem, ĝiaj reguleco kaj elasteco. Veran ĝojon mi havas pro la genia kreaĵo de doktoro Zamenhof.

Fine indas mencii, ke nune István kaj mi tre ofte ”skajpas” babilante pri ĉio ebla sub la suno. Tia ekzercado donas al ni kvazaŭ gepatran lingvoscion en Esperanto. Simple dirite, ni sentas nin dulingvanoj. Tiaj spertoj sincere ĝojigas nin. La lango moviĝas en la buŝo kaj sur ĝi vortoj bolas. Tiel diris niaj finnaj pragepatroj.

Jorma Ahomäki

Kutsu Suomen opettajien esperantoyhdistyksen vuosikokoukseen – Kunvoko al la jarkunsido de ELFI

Suomen opettajien esperantoyhdistys ry:n (ELFI) sääntömääräinen vuosikokous pidetään 12. maaliskuuta 2016 klo 10.30 alkaen Kumppanuustalossa (osoite: Kirjastokatu 1, Hämeenlinna). Käsitellään vuosikokoukselle kuuluvat asiat. – Kaikki jäsenet tervetuloa!

Laŭstatuta jarkunsido de Esperanto-Ligo de Finnlandaj Instruistoj (ELFI) okazos sabaton la 12-an de marto 2016 je la 10.30 en *Kumppanuustalo* (adreso: Kirjastokatu 1, Hämeenlinna). Estos traktataj laŭstatutaj jarkunsidaj aferoj. – Ĉiuj membroj estas bonvenaj!

Hallitus – La estraro

Librokolekto de ELFI

Antaŭ pluraj jardekoj Esperanto-Ligo de Finnlandaj Instruistoj (ELFI) ricevis de *Irja Klemola* librokolekton por prezenti Esperanton en diversaj okazoj. Siatempe ĝi estis uzata plurloke. Poste la libroj malnoviĝis kaj forgesiĝis en sia deponejo, kiu estis la hejmo de *Carola Antskog*. Malfeliĉe la domo forbrulis antaŭ kristnasko 2014, kaj niaj libroj kune kun la tuto. El la assekuro ni ricevis sufiĉan sumon por havigi nuntempajn librojn.

La librokolekto estos prezentata dum la Vintraj Tagoj en Hämeenlinna. La kolekto kuŝas ĉe la kasisto de ELFI, *Paula Niinikorpi* (kontaktscioj sur la paĝo 2). Kiu ajn povas mendi la serion de ŝi. Vi ne devas esti membro de ELFI. La sendokostoj dividiĝos laŭ interkonsento.

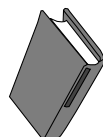
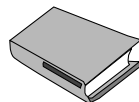
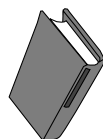
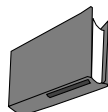
La librokolekto konsistas el 23 libroj kaj du serioj da sonaĵoj. Nia kolekto enhavas lernolibrojn por infanoj kaj (plen)kreskuloj, diversajn vortarojn (ekz. 5-lingva), libron originale verkitan en tri lingvoj (Putin), finnajn verkojn, bildstriojn, kantlibrojn kaj E-historion. Ĉiu povas libere aldoni proprajn librojn, gazetojn kaj objektojn al sia ekspozicio.

Kompreneble nuntempe libroj ne estas la sola respondo al la demando kiel lerni Esperanton, sed multaj homoj pli volonte uzas libron por studi ion ol komputilon aŭ iun alian modernan ilon. Pere de libroj oni bone prezentas kia la internacia lingvo estas.

Sylvia Hämäläinen, prez. de ELFI

Librokolekto de ELFI 6.12.2015

	Alaŭdo (kantlibro)
Allée Beatrice, Kováts Katalin	Poŝamiko
Amery Heather	Mil unuaj vortoj en Esperanto
Chaves Sylla	Originala Esperanta bildvortaro
Gosciny	Asteriks kaj Kleopatra
Hämäläinen Sylvia	Ni semas kaj semas... (90-jara historio de ELFI)
Jansson Tove	Muminvalo
Lönnrot Elias	Kalevala
Kivi Aleksis	Sep fratoj
Kniivilä Kalle	Homoj de Putin
Kniivilä Kalle	Putins folk
Kniivilä Kalle	Putinin väkeä
	Kune ni kantas (80-a UK)
MacGill Stefan	Okulo 1
MacGill Stefan	Okulo 1 Gvidilo
Marček Stano, Grundström Tuomo	Esperanto mutkattomasti
Nordenstorm Leif, Lörmemark Christer, Korženkov Aleksandr, Grundström Tuomo	Tohtori Zamenhof ja kansainvälinen kieli
SAT	PIV Plena Ilustrita Vortaro
Pluhaf Zdeněk, Westermayer Manfred, Fettes Christopher, Skilling Raymond	Ekoturisma vortaro 5-lingva
Röntynen Erkki	Proverbaro – Nia Komuna Heredaĵo
Salovaara Eija	Kie boacoj vagadas
Vilkki, Joel	Suomi-esperanto-suomi taskusanakirja
Wells John, Kivekäs Silja	Jen nia mondo 1
Wells John	Jen nia mondo 1 (3 kd)
Wells John, Kivekäs Silja	Jen nia mondo 2
Wells John	Jen nia mondo 2 (3 kd)

Esperanton kesäkurssi Iisalmessa – Somera kurso en Iisalmi 14.–17.7.2016

Kursejo de la somera kurso.

Venontsomere ni vidos nin en Iisalmi, ĉu ne? La preparoj por la Somera kurso 14.–17.7. antaŭeniras kaj koncerne la instruadon (Gražina kaj Tiina) kaj la libertempajn aktivadojn (Onni kaj aliaj en Iisalmi). Ni spertu kune belegajn, informajn kaj utilajn tagojn en somera Finnlando. Rezervu jam la tempon kaj memoru rekomendi la kurson al viaj konatoj, speciale al junaj, kiuj povos peti vojaĝstipendion.

Kursokotizoj (13.–17.7.): 55 € po tago (inkl. ankaŭ tranoktakton en amasloĝejo aŭ en tendo ĉe la bieno de Onni) aŭ 40 € po tago (sen tranoktado, vi aranĝos ĝin mem ekzemple en hotele en Iisalmi).

La kursokotizoj inkluzivas instruadon, manĝaĵojn, kafeojn kaj transportojn el Iisalmi kaj reen kaj la plej grandan parton de la ekskursaj kostoj. La kotizon vi pagos kontante surloke, informiĝu ĉe Tiina, la sekretario de EAF.

Aliĝoj al la sekretario de EAF: Tiina Oittinen, eafsekretario@esperanto.fi, tel. +358-50-5494709. Informojn pri kursopraktikaĵoj donas ankaŭ Onni Kauppinen, tel. +358 500-813530. En la aprila gazeto aperos la detala kursoprogra-

mo. Sekvu ankaŭ informojn en niaj retpaĝoj!

Ensi kesänä nähdään kaikki Iisalmen kesäkursilla! Kurssin järjestelyt ovat käynnissä niin opetuksen kuin vapaa-ajan ohjelman suhteen. Opetuksen hoitavat Gražina ja Tiina, vapaa-ajasta huolehtivat Onni ja muut iisalmelaiset. Kurssipäivistä tulee varmasti unohtumaton elämys Savon sydämessä. Varaa nyt jo aika ja muista suositella kurssia tuttavillesi, erityisesti nuorille, joilla on mahdollisuus saada matka-apurahaa (ks. Esperanto-lehti 5/2015, sivu 5).

Kurssipaikka Nerkonniemen kylätalo sijaitsee lähellä Iisalmen Esperantokerhon puheenjohtajan Onni Kauppisen maatilaa. Kurssimaksu on 55 €/vuorokausi, jos yöpyy Onnin maatilalla yhteismajoituksessa (osin teltassa). Jos valitset muun yöpymispaikan (esim. hotellin Iisalmessa) kurssimaksu on 40 €/vrk ja lisäksi maksat itse majoituskulut. Kumpaankin kurssimaksuun kuuluu opetus, ruokailut, retkikulut pääosin sekä kuljetukset Iisalmesta kurssipaikalle ja takaisin.

Ilmoittautumiset Suomen Esperantoliiton sihteerille: Tiina Oittinen, eafsekretario@esperanto.fi, tel. +358-50-5494709. Lisätietoja kurssista antaa myös Onni Kauppinen, tel. +358 500-813530. Kurssimaksu maksetaan joko käteisellä paikan päällä tai EAF:n tilille (kysy viitenumero sihteeriltä). Kurssiohjelma julkaistaan liiton nettisivuilla sekä lehden huhtikuun numerossa.

Bonvenon al Iisalmi! Tervetuloa Iisalmeen!

Onni, Gražina kaj Tiina

Donaco de la paŝtista knabineto

Eta kaj senhelpa kuŝis Jesueto en la stalo sur sia aĉa pajlaĵo gardata de bovoj, ŝafoj kaj azenoj. Maria, lia patrino, maldormis apud la kripo. Feliĉa rideto pliheligis ŝian belan vizaĝon. Jozefo interfingrumis siajn brunajn, krudajn manojn, alrigardante la bebeton kun profunda respekto.

Noktiĝis jam, ŝtormo ululis ekstere, vipante ĉion per malseka neĝo. Ofte nubo kaŝis la grandan kristnaskan stelon, sed ĝia brilo tiom fortis, ke eĉ tra la nubo ĝi lumigis la pejzaĝon kaj preskaŭ blindige enradiis en la stalon, inter kies muroj la ĉarma sekreto kaŝiĝis.

De l'fora Oriento estis alvenintaj tri saĝaj reĝoj, la magoj. Vestitaj en veluro kaj oraĵoj, ornamitaj de juveloj kaj gemoj, ili surgenuiĝis antaŭ la malgranda brilokula infano, kiu al ili etendadis siajn delikatajn manetojn. La magoj al li portis oron por montri al li, la Reĝo de Reĝoj, sian humilecon. Ili donacis sanktan fumon, incenson, kiu bonodorigis la tutan sombran stalon, ili surplankigis mirhon apud la kripolito por adori lin.

De la paŝtejo venis ankaŭ ŝafistoj por adori la sanktan infaneton. Ĉiu el ili kunportis donacon, ŝafidon, kapridon aŭ kolombon, lerte ellaboritan bovinkornon uzeblan kiel trinkujon. La plej maljuna, blankbarba aĝulo, donacis sian plej karan trezoron, el ligno tajlitan kalendaron, kiu montris kaj la tagojn kaj la monatojn. Lia juna forta kamarado elprenis el sia ŝafista dorsosako tintilon, kiun li mem en sia libertempo gracie tajlis kaj ornamis per sia tranĉilo.

Malantaŭ la aliaj staris ĉifona ŝafistineto timida. Ŝi stariĝis sur siajn piedfingrojn por vidi la novnaskiton, sed la larĝaj ŝultroj de la virŝafistoj malebligis vidi la kripon kaj la knabineto devis kliniĝi por elrigardi el inter la kruroj de la viroj. Tiel ŝi povis ekvidi sur la pajlaĵo infaneton, kies okuloj ŝin rigardis tiel milde kaj mirakle, ke plena de pia admiro ŝi surgenuiĝis.

Malgaje ŝi okulumis al la donacoj de la aliaj

– kun plezuro ankaŭ ŝi ja donus al la miraklo-infano iun donaceton et-etan kiel signon de sia amo. Sed ŝi estis nur malriĉa ŝafistineto, malplenaj estis ŝiaj magraj manoj harditaj de la laboro. Nenion ŝi posedis, nenion povis donaci.

Sed alte en la noktblua ĉielo staris la anĝelo Gabrielo. Li ekvidis la malĝojon de la knabineto kaj profunde kompatis ŝin. Li surteriĝis, enflugis la stalaĉon por demandi la kialon de la malĝojo de la ŝafistineto.

”Ho,” ŝi respondis, ”mi ŝatus donaci ion al enkripa infaneto, sed mi havas nenion por fordoni.”

”Kion vi ŝatus doni al li?” demandis la milda anĝelvoĉo.

”Reĝoj kaj ŝafistoj jam donacis al infano Jesuo tiom da belaĵoj ke certe nenio mankos al li,” la malgaja knabineto suspiris.

”Ĉu ili nenion forgesis?” pludemandis la anĝelo. ”Pensu!”

Rapide la ŝafistineto respondis: ”Ho, se mi povus doni al li rozojn, blankajn aŭ ruĝajn. La kara bebeto ja ne ricevis eĉ unu floron. Sed ja estas tute neeble, ekstere froste vintras, la flora printempo foras.”

Tiam la anĝelo prenis la knabineton je la mano. Ili kune elstaliĝis por iri al la neĝkovrita herbejo, kaj mirakla lumo heligis la montojn kaj paŝtejojn ĉirkaŭe. El la grundo elpuŝiĝis verdaj tigoj kun floretoj, ĉarmaj strange belaj rozoj. Ties diafanaj petaloj arĝente blankis kiel la plej fajna alabastro kaj centre en la floro brilis ora kruco. Kun granda ĝojo la malriĉa ŝafistineto plenigis sian antaŭtukon per la belegaj rozoj kaj tion farinte rapide transkuris la paŝtejon por reiri en la stalon. Ĉe la kripo ŝi surŝutis la infaneton per la bonodora flararo. Post tio ŝi surgenuiĝis adorante la Kristo-infanon kun koro plena de tenera amo.

Ŝi diris: ”Nun mi scias, ke venis la Savonto. Ĉiela anĝelo alparolis min kaj mi vidis la mag-

ojn surgenuiĝi ĉe la kripo. Kaj en la vintra nokto mi vidis rozojn ekflori je lia gloro.

FINO

Faktoj pri la "kristnaska rozo", heleboro, kiu tute ne estas rozo

La planto heleboro venas de la regiono inter Kaŭkazio kaj Centra Eŭropo. Romaj stoikaj filozofoj kredis, ke heleboro donas saĝon. Kiel floringva simbolo ĝi signifas liberiĝon de angoro. La vero estas, ke la tuta planto kaj ties radikoj tre venenas. Oni neniukaze manĝu ĝin,

kvankam ĝi iam estis uzata kiel medikamento.

Unu rakonto diras, ke kiam soldatoj de Delfo sieĝis la urbon Kirho, la urbanoj ĵetis en la ĉirkaŭfosajon heleborojn kun ties radikoj kaj floroj. Kiam la atakontoj tuŝis la akvon, ili malsaniĝis kaj decidis retiriĝi.

Saliko

La legendon verkis la finna fabelistino kaj junularverkistino Anni Swan (1875–1958), finne trovebla en google per la vortoj Anni Swan: Legendoj, Paimentytön lahja

Ekzercado por KER-ekzamenoj

En la jaroj 2012 kaj 2013 ELFI aranĝis en Helsinko oficialajn ekzamenojn pri kono de Esperanto, la t.n. KER-ekzamenojn, kaj 20 personoj trapasis ilin. Eble iu el vi jam pensis, ke nun estas mia

vico fari same. La 4-a de junio estas Tutmonda Skriba Ekzamentago (TSE). La subskribinto devas scii plej laste la 25-an de februaro ĉu troviĝas 5 kandidatoj, kio estas la minimumo. Ni ankoraŭ ne planis kie aranĝi tion, se estas intereso. Se TSE ne okazos en Finnlando, oni povas ekzameniĝi ekz. dum UK en Nitro.

Se vi tamen volas fari ekzamenon, sed ne ankoraŭ ĉijare sed venontjare, lasu min scii ankaŭ tion ĝis 25.2. Ni planas iun sabaton ĉiprintempe aranĝi kunvenon por kune konatiĝi kun samtipaj taskoj, kiuj estas en la ekzameno. En ĝi povas partopreni kiu ajn, kiu havas la deziron fari la ekzamenon, ĉijare aŭ sekvontjare. Ambaŭ gvidantoj, *Paula Niinikorpi* kaj mi, havas kompletan atestilon pri la plej alta KER-ekzameno C1.

Pensu kaj informu pri via intenco.

Sylvia Hämäläinen
sylvia.h@kolumbus.fi

KELI invitas vin partopreni

Kristana Esperantista Ligo Internacia invitas Vin partopreni la 66-an kongreson de KELI, kiu okazos en *Bratislava*, la ĉefurbo de Slovakio, en la tagoj 16.–23.7.2016. Se Vi volas ĝui amikan kristanan medion en la nova kaj sufiĉe komforta teologia fakultato, tuj aliĝu!! Ankaŭ tiuj, kiuj partoprenos la UK-on en Nitro, povas plilongigi sian restadon en Slovakio kaj ekko-

ni la belan urbon Bratislava. Nitro estas bone atingebla!

La programo estos tre varia. Du diservoj, ĉiutagaj preĝoj, kantado, diversaj prelegoj, koncertoj, 2 duontagaj kaj unu tuttaga ekskursoj.

Pliajn informojn kaj aliĝilojn sendas *Pavel Polnický*, *Lidická 939/11, CZ-290 01 Poděbrady*, retpoŝte: *polnickypavel@seznam.cz*

Forpasis Roland Lindblom (1931–2016)

Roland Lindblom, unu el la plej elstaraj aktivuloj de la sveda Esperantomovado, forpasis la 17-an de januaro, du tagojn antaŭ sia 85-jariĝo. Li naskiĝis la 19-an de januaro 1931. Lindblom lernis Esperanton 16-jara kaj jam post ses monatoj li gvidis kurson de la nove lernita lingvo. Li fondis aŭ instigis fondon de pluraj Esperanto-klubo, unuafoje en 1949. En 1950 li fariĝis prezidanto de la distrikto de Sveda Esperanto-Federacio en Okcidenta Svedio. En 1958 li kunfondis Svedan Esperantistan Junularan Unuiĝon kaj fariĝis ĝia vicprezidanto. Lia partopreno en la gvidado de la landa asocio komenciĝis en 1972, kiam li estis petita helpi la estraron de SEF kiel protokolanto. En 1974 li fariĝis vicestrarano de SEF, en 1976 estrarano kaj en 1978 prezidanto, kiun taskon li plenumis ĝis 1985.

Lindblom membriĝis en UEA en 1953, fariĝis vicdelegito en 1957 kaj delegito en 1970. Komitatano de UEA li estis 1978–1986, 1992–2001 kaj 2007–2010, estrarano pri la landa agado kaj kongresoj 1983–1986 kaj kunordiganto de la Elekta Komisiono 1999–2002. Li estis prezidanto de LKK de du UK-oj: la 65-a en Stokholmo (1980) kaj la 88-a en Gotenburgo (2003). La Alta Protektanto de la 65-a UK estis la parlamentestro *In-*

gemund Bengtsson, kiun li persone konis kaj kies apogon al Esperanto li povis ofte utiligi. En 1985 li persvadis Bengtsson ĉeesti la inaŭguron de la SEF-kongreso en *Helsingborg*. En la Jubilea Jaro 1987 Bengtsson disponigis la parlamentejon por la sveda kongreso, sed pro lia malsaniĝo ĉeestis parlamentano *Daniel Tarschys*, posta ĝenerala sekretario de la Konsilio de Eŭropo. Lindblom reprezentis UEA en du Unesko-konferencoj en Stokholmo: en 1978 pri informado kaj en 1998 pri kulturo. En 1998 li reprezentis UEA ĉe la konferenco de ISO en Stokholmo. En 2013 UEA elektis Roland Lindblom Honora Membro.

[GK 602]

Al Roland

”Via koro ĉi tie restas. Ĉiam proksima al ni ĝi estas. Ni atingas ĝin, kvankam la tero estus senkanta. Kiam vi foriris, ni aŭdas nur flustradon de marborda ondato. Ni kredas pli ol supozas kaj tie vi nin salutas.”

Dankante pro niaj neforgeseblaj renkontoj en *Åbo*, *Stockholm*, *Mariehamn* kaj *Haninge* mi direktas mian preĝon al la Ĉielo.

Jorma en Åbo, Finnlando

Aliĝu al PRINTEMPaS kun rabato – aliĝu al KER-ekzameno

Jannick Huet-Schumann (estrino) kaj *Christophe Chazarein* (ekzamen-responsulo) kore atendas vin en kastelo *Gresillon* (Francio) de la 8-a ĝis la 16-a de aprilo 2016 por la 6-a PRINTEMPaS kun 3 kursoj: por komencantoj kun *Marion*, por prepari la ekzamenon B1 kun *Christophe*, kun *Radojica* (ILEI-estrarano) por B2 kaj C1.

Vidu gresillon.org/printempo kaj aliĝu nun por havi rabaton: gresillon.org/aligho Kiel kutime vi ege plibonigos vian parolkapblon en varma etoso en la bela printempa naturo de nia granda parko kaj plie vi povos malstreĉigi kun la ĉarma helpo de *Lise* post bongusta tagmanĝo de nia kuiristo *Frederic*.

Aliaj aranĝoj:

20.–24. aprilo: Korusa renkonto de *Interkant'* kaj verkadaliero *Krajon'*-Ankro, rete: gresillon.org/koruso

12.–17. junio: La Luaro laŭ la vortoj, turisma semajno laŭ verkistoj, rete: gresillon.org/s1

4.–15. julio: Dektaga kurso pri la esprimo de la tempo en Esperanto, rete: gresillon.org/s2

6.–13. aŭgusto: SOMERAS, la Esperanto-studad-semajno post FESTO, rete: gresillon.org/s3

21.–28. aŭgusto: Festa semajno por infanoj, adoleskantoj kaj familioj, rete: gresillon.org/s4

Kontakto: kastelo@gresillon.org, +33-2.41.89.10.34, rete gresillon.org/kontakto

Suomen Esperantoliiton jäsenjärjestöt

Muutokset ja lisäykset tälle sivulle: Esperantolehti/EAF, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki, s-posti eafgazeto@esperanto.fi.

Suomen Esperantoliiton paikallis- ja jäsenjärjestöt:

- Helsingin Esperantoseura / Esperanto-klubo de Helsinki, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki. ☒ www.esperanto.fi/helsinki jukka.pietilainen@helsinki.fi (Jukka Pietiläinen)
- Iisalmen Esperantoklubi / Esperantoklubo de Iisalmi, (Onni Kauppinen) Uudispihantie 298, 74100 Iisalmi. ☎ 0500 813 530 ☒ onni.kauppinen@pp.inet.fi
- Jyväskylän Esperantokerho / Esperantoklubo de Jyväskylä (Kimmo Hannula) Esperantoklubo de Jyväskylä, c/o Kettunen, Keihäsmiehenkatu 3, 40630 Jyväskylä. ☎ 050 329 8202 ☒ kimmo.hannula@creavit.fi, www.esperanto.fi/jyväskylä
- Oulun esperantoseura / Esperanto-societo de Oulu ry (Aini Vääräniemi), Vääräjärventie 26 A, 93590 Vanhala ☒ www.esperanto.fi/oulu aini.esp@hotmail.com
- Salon Esperantoseura / Esperantoklubo de Salo (Matti Wallius) Eräpolku 1, 25130 Muurla ☒ matti.wallius@ebaana.net
- Esperantoseura Antaüen r.y. / Esperanto-societo Antaüen, Satakunnankatu 30 C 6, 33210 Tampere ☒ www.esperanto.fi/tampere (*Tapani Aarne: tapani.aarne@mbnet.fi*) ☎ 050 5245 823)
- Turun Esperanto-yhdistys ry. / Esperanto-societo en Turku (Tiina Oittinen), Puutarhakatu 26 A 11, 20100 Turku. ☒ tiina.oittinen@pp.inet.fi ☎ 050 549 4709
- Suomen opettajien esperantoyhdistys / Esperanto-Ligo de Finnlandaj Instruistoj, (Sylvia Hämäläinen) F. E. Sillanpään katu 2 C 46, 33230 Tampere. ☒ sylvia.h@kolumbus.fi ☎ 050 321 4313. Tilinro: FI08 4450 2320 0836 06 HELSFIHH (445023-283606)
- Sokeiden esperanto-yhdistys Steleto. (Ritva Sabelli) Pietarinkatu 10 D 27, 00140 Helsinki. ☎ (09) 660 651 ☒ steleto@pp.inet.fi
- Suomen nuorten Esperantoliitto / Finnlanda Esperantista Junulara Organizo (FEJO) Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki. ☒ fejo@esperanto.fi. Tilinro: FI83 5630 0020 2136 06 OKOYFIHH (563000-2213606)

Jäsenyhdistysten jäsenet ovat automaattisesti Suomen Esperantoliiton jäseniä, yhdistykset

hoitavat jäsenmaksut liittoon. Esperantolehden hinta jäsenille on 16 € tilattuna jäsenjärjestöjen kautta. Liittoon voi myös kuulua henkilöjäsenenä, jolloin jäsenmaksu on 22 € sisältäen Esperantolehden. Nino Runeberg -seuran jäsenmaksu on 44 €. Lisätietoja jäsenyhdistyksiltä ja liiton toimihenkilöiltä.

Lahdessa on esperantoharrastajien ryhmä, joka kokoontuu tarpeen mukaan. Lisätietoja saa Börje Erikssonilta (EAF:n hallituksen varajäsen). ☒ esperarto@phnet.fi.

Esperanton harrastajia on myös mm. Hämeenlinnassa, Hyvinkäällä, Maarianhaminassa, Porissa, Raumalla ja Taivalkoskella.

Paikkakuntien yhteyshenkilöistä saa tietoa Suomen Esperantoliitosta, ks. hallituksen yhteystiedot sivulla 2.

ESPERANTOLEHTI

ilmestyy vuonna
aperas dum la jaro

2016

Nro	Limdato	Aperas
2/2016	31.3.	en aprilo
3/2016	31.5.	en junio
4/2016	1.9.	en septembro
5/2016	15.11.	en decembro

Ilmoitushinnat ♦ Anonprezoi

Ulkopuoliset mainostajat /

Ekster membraro: Jäsenet / Membroj:

1/1 sivu/paĝo 100 €   1/1 sivu/paĝo 50 €

1/2 sivu/paĝo 60 €   1/2 sivu/paĝo 30 €

1/4 sivu/paĝo 40 €   1/4 sivu/paĝo 20 €

Sendu la anoncojn aŭ rete al la redakto:

eafgazeto@esperanto.fi aŭ poŝte al la oficejo:
Esperantolehti/EAF, Siltasaarenkatu 15 C 65,
00530 Helsinki.

A decorative border with floral motifs surrounds the central text area.

Eventokalendaro – Tulevia tapahtumia

- 12.–13.3..... Vintraj Tagoj en *Hämeenlinna*
5.–8.5..... Sveda Esperanto-Kongreso, *Gdańsk*, Pollando
13.–16.5..... La 93-a Germana Esperanto-Kongreso
en *München*, Germanio
30.6.–4.7..... La 75-a Hispana Esperanto-Kongreso en *Herrera
del Duque*, Hispanio
2.–10.7..... La 52-a BET en *Birštonas*, Litovio
14.–17.7..... Somera kurso en *Iisalmi*
16.–23.7..... KELI-kongreso en *Bratislava*, Slovakio
16.–23.7..... La 72-a IJK en *Wrocław*, Pollando
16.–23.7..... La 89-a SAT-kongreso en *Herzberg*, Germanio
23.–30.7..... La 101-a UK en *Nitra*, Slovakio
30.7.–6.8..... ILEI-konferenco en *Nyíregyháza*, Hungario
20.–27.8..... La 83-a Itala Kongreso en *Frascati* ĉe Romo, Italio

Seuraava numero ♦ Venonta numero

Seuraava numero ilmestyy huhtikuussa. Aineisto 31.3.2016 mennessä toimitukseen. La venonta numero aperos en aprilo. Artikoloj ĝis 31.3.2016 al la redakcio. Osoite/adreso: Esperantolehti/EAF, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki, s-posti/rete: eafgazeto@esperanto.fi.